

Działalność Izby Domów Maklerskich

CZERWIEC 2018

AKTUALNE TEMATY

1.	MiFID II – spotkania z przedstawicielami Komisji Nadzoru Finansowego	<p>W ostatnim miesiącu odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami KNF, IDM, ZBP i IZFiA w trakcie, których omawiane były następujące tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rejestr Sponsora Emisji – Komisja wstępnie potwierdziła, że firmy inwestycyjne prowadzące rejestr sponsora emisji nie będą zobowiązane do raportowania stanu aktywów w stosunku do akcjonariuszy, ze względu na brak stosunku prawnego łączącego FI z osobą uprawnioną z papierów wartościowych zapisanych w rejestrze sponsora emisji. Dodatkowo Izba przekazała do Komisji zaktualizowaną propozycję rozwiązań w odniesieniu do rejestru sponsora. 2. Cost and charges – prawdopodobnie opłaty za oferowanie nie będą raportowane jako cost&charges. Komisja prześle jeszcze ostateczną propozycję rozwiązania oraz odpowiedź na dyskusję w sprawie Q&Aów skierowanych do ESMA. 3. Zachęty – obecnie katalog czynności podnoszących jakość świadczonych usług (przekazany w ubiegłym roku przez IDM, ZBP i IZFiA) trafił do DFF. Czekamy na informację kiedy będzie możliwość zorganizowania spotkania celem omówienia ewentualnych uwag DFF do katalogu i wypracowania wspólnego dla rynku podejścia. 4. PRIIP/KID Stanowisko jest opracowywane przez Departament Prawny. W kwestii języka KID prawdopodobnie zostanie przyjęte podejście, że jeżeli klient podpisze/złoży oświadczenie, że zna język w którym jest KID, to będzie mógł zapoznać się z nim w tym języku. 5. Prezentacja kosztów (ilustracja) - Komisja potwierdziła, że ilustracja nie oznacza jedynie formy graficznej prezentacji może być np. tabelka lub opis. 6. Stanowisko Komisji w zakresie potwierdzenia stosowania wyłącznie do domów maklerskich art. 73 ust. 5m projektu uoif dotyczącego dywersyfikacji przez firmę inwestycyjną środków klienta z
----	---	--

zachowaniem maksymalnej koncentracji aktywów w jednym podmiocie na poziomie nie większym niż 20% - wyeliminowanie wątpliwości po stronie biur maklerskich. Czekamy na ostateczne stanowisko Komisji.

7. Outsourcing

– Izba zwróciła się z prośbą o potwierdzenie, że umowy konsorcjalne nie stanowią outsourcingu w rozumieniu przepisów znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

8. Par. 36 ust. 2 rozp. w sprawie trybu „2. Przepisy niniejszego oddziału stosuje się również w przypadku, gdy firma inwestycyjna oferuje lub rekomenduje albo w inny sposób umożliwia nabycie lub objęcie instrumentów finansowych wyemitowanych lub wystawionych przez podmioty, które nie podlegają przepisom ustawy. W takim przypadku firma inwestycyjna **dołoży należytej staranności** w celu uzyskania przez nią od takich emitentów lub wystawców informacji dotyczących tych instrumentów finansowych”.

Izba zgłosiła wątpliwości co do tego jak należy prawidłowo interpretować pojęcie „dołoży należytej staranności” oraz, poprosiła o potwierdzenie, że przepis nie stosuje się do wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w przypadku emitentów niepodlegających przepisom ustawy.

Komisja wskazała, że przepis nie przewiduje żadnego wyłączenia od stosowania. Powinien być czytany łącznie z par. 37 ust. 5 pkt 7 tj. przy uwzględnieniu „zasady proporcjonalności i mając na uwadze zakres możliwych do pozyskania publicznie dostępnych informacji oraz stopień złożoności instrumentu finansowego”. Niezbędne jest określenie ryzyka związanego z charakterem instrumentu i jego cechami oraz stworzenie metodologii procesu przyporządkowywania instrumentów do grup docelowych. Jeśli firma inwestycyjna nie jest w stanie dokonać oceny poszczególnych instrumentów, nie może mieć go w swojej ofercie (dotyczy także wykonywania zleceń).

Jeżeli nowe instrumenty w sposób automatyczny są transferowane z GPW do systemu (tj. bez oceny) to mogą być przypisywane do najwyższej grupy (z najwyższym ryzykiem np. dla uprawnionych kontrpartnerek), a po weryfikacji przesuwane zgodnie z wynikiem oceny.

KNF stoi na stanowisku, że jeżeli nie mamy z rynku wystarczających informacji o instrumencie i emitencie to powinniśmy zapytać o to emitenta, wystawcę (dotyczy to również GPW).

ZBP sprawdzi jak ten temat adresują banki i przekaże swoje ustalenia.

9. Czy poprzez „Zarząd firmy inwestycyjnej”, o którym mowa w par. 37 ust. 2 oraz 46

rozporządzenia w sprawie trybu i warunków.... należy rozumieć osoby kierujące biurem maklerskim, czy Zarząd Banku?

Komisja wskazała, że wszystko zależy od skali podejmowanych decyzji. Jeżeli mają one charakter globalny np. określenie nowej linii biznesowej to taka decyzja pozostaje przy Zarządzie Banku. Przy kwestii określania rynków docelowych dla poszczególnego instrumentu decyzje te prawdopodobnie będą mogły być podejmowane przez kierownictwo biur maklerskich. KNF zwraca uwagę, że proces zatwierdzania i weryfikacji Zarządu powinien dotyczyć też działalności już wykonywanej przez FI.

10. Raportowanie do emitentów przypadków transakcji poza rynkiem docelowym.

Izba stoi na stanowisku, że raportowanie powinno odbywać się do „producentów”, a nie do wszystkich emitentów.

Komisja zwraca uwagę na definicję Producenta zawartą w Guidelinesach ESMA. Emitentom spoza UE nie raportujemy – chyba, że na ich żądanie. Stanowisko to będzie jeszcze potwierdzone z Departamentem Prawnym KNF.

Jednocześnie Komisja wskazuje, że kto oferuje lub doradza przy oferowaniu jest współproducentem, a zatem – o ile jest firmą inwestycyjną, powinien być odbiorcą raportów i ciężar na nim wszystkie obowiązki wynikające z Oddziału 5 Rozporządzenia.

11. Stanowisko KNF dot. doradztwa z 2012 r. i uzupełniające z 2013

Komisja prowadzi prace dotyczące wydania uaktualnionego stanowiska dla rynku w zakresie doradztwa. Izba zobowiązała się do przekazania uwag dotyczących fragmentów ww. stanowisk, które straciły na aktualności.

Izba zgłosiła postulat aby na stronie internetowej KNF umieścić informację, że stanowisko to podlega obecnie uaktualnieniu.

Jednocześnie KNF wskazała, że za ok. 2 miesiące ukaże się stanowisko KNF w sprawie oferowania, w tym komitetów inwestycyjnych, systemu wynagradzania, etc. Stanowisko to, przed wydaniem, będzie konsultowane ze środowiskiem.

<p>2. Aktywność na rzecz Członków IDM prowadzących działalność na rynku OTC</p>	<p>W nawiązaniu do kampanii społecznej dot. ryzyk związanych z inwestowaniem w kryptowaluty, piramidy finansowe oraz działalność forex nienadzorowaną przez KNF, Izba Domów Maklerskich w piśmie adresowanym do Przewodniczącego KNF zwróciła uwagę na istotną potrzebę wyraźnego rozróżnienia w przekazie publicznym pomiędzy działalnością polskich domów maklerskich a firmami, które nie są objęte nadzorem KNF, działają nielegalnie bez licencji, a oferują swoje usługi krajowym klientom forex, co wpływa negatywnie na wizerunek całej branży finansowej w Polsce i podważa zaufanie do polskiego rynku kapitałowego.</p> <p>W związku z wprowadzeniem przez ESMA interwencji produktowej dot. kontraktów różnic kursowych (CFD), Izba skierowała do wybranych europosłów, posłów oraz polskich władz pismo, w którym wskazuje na zagrożenie dla konkurencyjności krajowej branży domów i biur maklerskich spowodowane ww. działaniem europejskiego nadzorcy. W piśmie zwróciliśmy uwagę, że na polskim rynku pojawiły się już pierwsze zagraniczne podmioty maklerskie spoza Unii Europejskiej oferujące krajowym klientom detalicznym konkurencyjne warunki transakcyjne na rynku forex. Podmioty te nie stosują się do regulacji unijnych, w tym interwencji ESMA, i ich działania są prawdopodobnie niezgodne z krajowym prawem.</p> <p>W ocenie Izby wprowadzone restrykcje regulacyjne ESMA przyczynią się do obniżenia konkurencyjności firm z Unii Europejskiej, w tym krajowych firm inwestycyjnych, ze szkodą dla klientów detalicznych, oraz zahamują ich rozwój, marginalizując znaczenie na arenie międzynarodowej (co stoi w sprzeczności z założeniami Unii Rynków Kapitałowych). Izba podkreśla, że przepisy wprowadzone przez ESMA stwarzają ryzyko arbitrażu regulacyjnego ze stratą dla krajowej branży maklerskiej. W związku z interwencją ESMA, rynek europejski, w tym krajowy, stanie się atrakcyjny dla firm spoza UE, które nie zastosują się do przepisów interwencji produktowej ESMA. Podmioty te poprzez wzmożone internetowe kampanie reklamowe, będą oferować europejskim klientom detalicznym konkurencyjne warunki transakcyjne na rynku OTC, zachęcając do skorzystania z ich oferty usług i przeniesienia tam swojego rachunku. Pierwsze takie podmioty oferujące lepsze warunki inwestycyjne pojawiają się już na krajowym rynku.</p> <p>W związku z powyższym, Izba Domów Maklerskich wyraża nadzieję, że organy publiczne podejmą niezwłocznie stosowne kroki w celu zapewnienia równych warunków konkurencyjnych dla podmiotów krajowych i zagranicznych działających w Polsce. Mamy nadzieję, że za pomocą odpowiednich narzędzi prawnych i kontrolnych państwo dołoży starań dla wyeliminowania nadużyć</p>
--	--

		<p>z polskiego rynku finansowego i zapewni dalsze warunki rozwoju dla krajowej branży domów i biur maklerskich. Przygotowanie krajowego rynku na nieuchronne zmiany po wprowadzeniu interwencji ESMA jest kluczowe także dla bezpieczeństwa klientów detalicznych.</p>
3.	Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego	<p>Izba aktywnie wspiera tworzenie przez Ministerstwo Finansów Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego. W czerwcu uczestniczyliśmy w cyklu spotkań bilateralnych instytucji rynku kapitałowego z przedstawicielami Ministerstwa Finansów oraz doradcami z BTA Consulting, firmy doradzającej w tworzeniu strategii. W trakcie spotkań omówione zostały wyniki przeprowadzonej w poprzednich miesiącach ankiety dot. szans i zagrożeń rozwoju polskiego rynku kapitałowego. Podczas części otwartej Walnego Zgromadzenia Członków IDM, Brian Taylor z BTA Consulting przedstawił prezentację wniosków z dotychczasowych prac zespołu tworzącego strategię. W dniu 26 czerwca odbyło się spotkanie przedstawicieli władz firm inwestycyjnych zrzeszonych w IDM z doradcami z BTA Consulting oraz Dyrektorem Marcinem Obronieckim z Ministerstwa Finansów, na którym omówione zostały zagrożenia funkcjonowania krajowej branży maklerskiej.</p>
4.	Prośby o interpretację skierowane do GIF	<p>W związku ze zbliżającym się terminem wejścia w życie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (13 lipca), Izba zwróciła się do GIIF o potwierdzenie interpretacji przepisów ustawy w kwestiach budzących wątpliwości domów maklerskich:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy słusznie uważamy, że przez transakcje, o których mowa w art. 72 ust. 3 ustawy AML, nie należy rozumieć transakcji związanych z realizacją usługi wymiany walutowej, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi? Tym samym, czy raportowaniu podlegają jedynie transakcje kupna i sprzedaży wartości dewizowych, a nie transakcje tzw. „przewalutowania” środków klienta dokonywane w ramach rachunku prowadzonego w tej samej instytucji obowiązanej, w celu umożliwienia klientowi zawierania transakcji na rynkach zagranicznych? Świadczona przez firmy inwestycyjne usługa wymiany walutowej nie stanowi działalności kantorowej i jako taka nie podlega raportowaniu do GIIF. 2. Zgodnie z art. 183 ustawy AML w okresie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy instytucje obowiązane, o których mowa w ustawie uchylanej w art. 197, przekazują informacje, o których

		<p>mowa w art. 72, oraz formularze, o których mowa w art. 77 ust. 1, zgodnie z przepisami dotychczasowymi, a po upływie tego okresu, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy – zgodnie z przepisami dotychczasowymi albo przepisami niniejszej ustawy.</p> <p>Czy należy przez to rozumieć, iż w okresie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy AML (maksymalnie do 12 miesięcy) aktualne instytucje obowiązane, przekazują informacje o transakcjach wskazanych w art. 8 ust. 1 oraz w terminie określonym w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, czy też są one zobowiązane do przekazywania informacji o transakcjach wskazanych w art. 72 ustawy AML w terminie określonym w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu na dotychczasowych zasadach, jeżeli chodzi o zakres informacji o transakcji?</p> <p>3. Czy słusznie uważamy, że zgodnie z przyjętą w ustawie AML definicją transferu środków pieniężnych firmy inwestycyjne nie są instytucją obowiązaną wskazaną do przekazywania do GIIF informacji o transakcjach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2?</p> <p>Jako „transfer środków pieniężnych” ustawa AML rozumie transfer środków pieniężnych w rozumieniu rozporządzenia 2015/847, które stosuje się do transferów środków pieniężnych wysyłanych lub otrzymywanych przez dostawcę usług płatniczych lub pośredniczącego dostawcę usług płatniczych mających siedzibę w Unii. Firmy inwestycyjne nie prowadzą działalności bankowej i nie są dostawcą usług płatniczych. Prowadzą one działalność maklerską zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Rachunki pieniężne prowadzone na rzecz klientów służą do obsługi finansowej rachunku papierów wartościowych. W związku z powyższym w naszej opinii firmy inwestycyjne nie są instytucją obowiązaną wskazaną do przekazywania do GIIF informacji o transakcjach, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy AML.</p>
5.	Spotkanie grupy roboczej – zasady działania agenta	W związku z sygnalizowanymi przez niektórych Członków Izby problemami praktycznymi dotyczącymi zasad funkcjonowania agentów firm inwestycyjnych postanowiono zorganizować grupę roboczą. W skład grupy weszli przedstawiciele: PDM, DM BZWBK, Trigon DM, Noble Securities, DM

	firmy inwestycyjnej	mbanku i DM BOŚ. Na spotkaniu grupy, które odbyło się 14 czerwca zasygnalizowano obszary regulacyjne, które mogłyby być przedmiotem prac grupy w tym np. zakresu czynności możliwych do wykonania przez agenta vs czynności wykonywanych przez pracowników dm, zasad sprawowania nadzoru nad agentem, zasad wynagradzania agentów oraz prowadzenia rejestru agentów przez KNF w tym długotrwałości postępowania rejestracyjnego. Członkowie grupy ustalili, że do 5 lipca prześlą do Izby zidentyfikowane w praktyce ich działalności kwestie regulacyjne wraz z uzasadnieniem, których zmianę, powinniśmy zaproponować KNF w celu usprawnienia działania instytucji agenta FI. W dalszym etapie grupa będzie pracować na zaproponowaniu konkretnych zapisów.
6.	Konsultacje KSH - nowy typ spółki kapitałowej - Prosta Spółka Akcyjna	<p>W drugiej połowie maja został skierowany do konsultacji publicznych projekt ustawy o zmianie ustawy kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.</p> <p>W ramach projektu proponuje się uregulowanie nowego typu spółki kapitałowej (prostej spółki akcyjnej - PSA).</p> <p>Izba w trakcie konsultacji skierowała szereg uwag do nowego projektu. Wskazaliśmy między innymi, że równolegle toczą się prace nad nowelizacją kodeksu spółek handlowych, która ma wprowadzić obligatoryjną dematerializację wszystkich akcji (również niepublicznych). Proponowana nowelizacja przewiduje również konstrukcję elektronicznego rejestru akcjonariuszy, którego prowadzenie Spółki będą musiały zlecić np. firmie inwestycyjnej. W ocenie Izby, regulacje dotyczące zasad prowadzenia ewidencji/rejestrów akcji nie posiadających formy dokumentu powinny być spójne. Na chwilę obecną, projekt z dnia 5 lutego wprowadza całkowicie odrębny reżim niż projekt z dnia 15 maja.</p> <p>W dniu 26 czerwca w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii odbyła się konferencja uzgodnieniowa do ww. projektu, w której wzięli udział m.in. przedstawiciele Izby. W trakcie konferencji Izba zwracała uwagę na potrzebę unifikacji brzmienia równolegle projektowanych nowelizacji ksh, w ten sposób aby nie doszło do sytuacji w której pewne zapisy będą się wzajemnie wykluczać.</p> <p>Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii oraz Ministerstwo Sprawiedliwości (odpowiedzialne za projekt nowelizacji ksh związany z wprowadzeniem obligatoryjnej dematerializacji akcji oraz elektronicznego rejestru akcjonariuszy) zadeklarowały przeprowadzenie wspólnych konsultacji w zakresie obu projektów.</p>

7.	Zespół ds. działań edukacyjnych RRRF	Przedstawiciel Izby uczestniczył w posiedzeniu zespołu ds. działań edukacyjnych RRRF. Celem zespołu jest opracowanie zasad oraz bazy programów i materiałów edukacyjnych, które mogłyby być wykorzystywane przez nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych w ramach zajęć dydaktycznych dotyczących zagadnień związanych z szeroko rozumianym rynkiem finansowym.
8.	Koalicja na rzecz etyki biznesu	Izba na zaproszenie Polskiej Izby Biegłych Rewidentów zadeklarowała chęć przystąpienia do tworzonej obecnie Koalicji na rzecz Etyki Biznesu. Działalność Koalicji została zainicjowana konferencją "Wartość etyki zawodowej biegłego rewidenta dla interesariuszy sprawozdań finansowych" zorganizowaną w czerwcu przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów. W lipcu planowane jest zawarcie oficjalnego porozumienia przez podmioty będące członkami koalicji (poza IDM m.in. SEG, SII, ICCA, CFA, PIBR). Obecnie koalicjanci są w trakcie tworzenia zestawienia działań swoich organizacji na najbliższe 6 miesięcy, które będzie można zakwalifikować, jako działania na rzecz etyki biznesu.

WYDARZENIA

1.	Zwyczajne Walne Zgromadzenie Izby Domów Maklerskich	11 czerwca 2018 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Izby Domów Maklerskich. Podsumowano działalność Izby w 2017 roku oraz zdefiniowano wyzwania, które stoją przed branżą. Za największy sukces ubiegłego roku uznano efekty prac dot. Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. W wyniku działań Izby udało się m.in. dostosować zapisy dotyczące outsourcingu, raportowania posttransakcyjnego i unbundlingu oraz wypracować nowe standardy w zakresie zarządzania firmami inwestycyjnymi i ochrony inwestora. W tym roku, w ramach dalszych prac, Izba planuje aktywnie wspierać tworzenie Strategii rozwoju rynku kapitałowego w Polsce 2019-2023, której założenia Ministerstwo Finansów ogłosiło podczas XVIII Konferencji IDM. ZWZ uzupełniło skład Rady Domów Maklerskich i powołało do pełnienia funkcji Członka Rady Filipa Kaczmarzyka, Członka Zarządu X-Trade Brokers DM S.A.
----	--	---

2.	System e-learningowy Izby	<p>W drugiej połowie maja Izba postawiła do dyspozycji Członków na kolejny okres subskrypcyjny system e-learningowy (MiFID II) rozszerzony o moduł weryfikujący wiedzę z zakresu danych osobowych (RODO).</p> <p>Moduł ten składa się z 9 sekcji szkolenia i jest zakończony testem, do którego można przystąpić po przejściu wszystkich sekcji szkolenia. W bazie znajduje się ponad 100 pytań testowych. Pozytywne ukończenie testu jest potwierdzone certyfikatem, który jest generowany z systemu.</p> <p>Modułowa struktura systemu umożliwi firmom inwestycyjnym skierowanie pracownika na szkolenie z obu zakresów jak i z każdego modułu osobno. Skierowanie pracownika na oba moduły (MiFID, RODO) na jednym formularzu zgłoszeniowym jest premiowane cenowo.</p> <p>Zostały podpisane pierwsze umowy na nowy okres subskrypcyjny i wpłynęły zgłoszenia pracowników na udział w szkoleniu zarówno MIFID jak i RODO.</p> <p>Informacja o szkoleniu e-learningowym została umieszczona na stronie internetowej Izby. Ponadto Izba przesłała ofertę skorzystania z tego systemu wraz z możliwością obejrzenia prezentacji filmowej projektu do firm inwestycyjnych prowadzących działalność w Polsce (film do obejrzenia również na stronie IDM).</p> <p>Została również przeprowadzona wysyłka do banków, której celem jest oszacowanie zainteresowania skorzystaniem z platformy szkoleniowej IDM z programem dedykowanym dla pracowników banków.</p>
-----------	----------------------------------	---

PLANOWANE WYDARZENIA

1.	Szkolenie z zakresu nowych Rozporządzeń: warunków technicznych i organizacyjnych oraz trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych	<p>Szkolenie odbędzie się w dniu 19 lipca 2018 r. w godz. 10:00 – 15:00 w Warszawie.</p> <p>Celem szkolenia będzie przedstawienie Uczestnikom zmian w zasadach funkcjonowania instytucji finansowych przy uwzględnieniu brzmienia nowych rozporządzeń wykonawczych implementujących MiFID II. Podczas szkolenia omówione zostaną m.in. podstawowe obowiązki dotyczące funkcjonowania instytucji finansowych w reżimie nowych regulacji.</p> <p><u>Zakres tematyczny szkolenia:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zarządzanie produktami • zachęty • wymogi w stosunku do kierownictwa i pracowników
-----------	--	---

- prowadzenie rejestrów.

Szkolenie poprowadzi Pan Aleksander Śmidowicz – Radca Prawny, Konsultant ESMA.

W sierpniu planowane jest kolejne szkolenie dot. ww. rozporządzeń, które swoim zakresem obejmie m.in. tematykę: - klasyfikacji klientów, sprawozdawczości dla klienta, przechowywania aktywów oraz sprzedaży krzyżowej.